6588

JOAN MALLOL

La maleta del oncle

Humorada en un acte, original

Imprempta Baxarías - Mitjà de Sant Pere, 57
16
Barcelona 1913

Joan Mallol

La maleta del oncle

HUMORADA EN UN ACTE, ORIGINAL

DE TOTS COLORS

Ningú podrá representar, ni reimprimir aquesta obra sense permís del seu autor.

Els comissionats i representans de la «Sociedad de Autores Españoles» són els encarregats de cobrar els drets de propietat.

Está fet el dipósit que marca la llei.

Imprempta BAXARÍAS
Mitjá de Sant Pere, 57
BARCELONA : : : : : : 1913

Representada per primera vegada en el teatre Olimpo el 12 d'Abril de 1913 per els actors del teatre Escola, que dirigeix l'eminent primer actor D. Enric Giménez.

REPARTIMENT

PERSONATGES		ACTORS
ENRIQUETA .	20 anys. .	Sra. Hernández.
JAUME . . .	60 » .	Sr. Rigol.
RAFELET . .	25 » .	» Regás.
EL FITXA. .	25 » .	» Giménez.

Director artístic: D. Enric Giménez.

L'acció se suposa en una torreta a S. Gervasi.
Epoca actual.

670169

La casa editora es complau en estampar el judici crític que ha merescut a la prempsa diaria de Barcelona la notable producció teatral que avui reparteix el DE TOTS COLORS.

De "La Veu de Catalunya"

La maleta del oncle, original del nostre amic i company de causa don Joan Mallol.

Es una obreta escrita amb molta soltura i carregada d'acudits de bona mena que varen entretenir agradosament al públic, que era escullidíssim, fent-lo esclatar tot sovint en fortes riales.

L'execució a càrrec de la senyora Hernàndez i dels senyors Rigol, Regàs i Gimenez, va ser esmeradíssima.

Al final de l'obra l'autor hagué de sortir a l'escenari, juntament amb els actors per acallar els aplaudiments del públic.

De "El Poble Català"

En el teatre Olimpo per els actors del Teatre-Escola que dirigeix l'eminent actor don Enric Gimenez, va estrenar-s'hi al diumenge, la farsa en un acte *La maleta del oncle*, original de l'aplaudit autor còmic don Joan Mallol. Es una comedia molt ben escrita i plena de xistos i situacions còmiques que desperten sovint les rialles de l'espectador.

De "La Tribuna"

El domingo, día 13, tuvo lugar en el Teatro Olimpo el estreno de la humorada en un acto *La maleta del oncle*, original de don Juan Mallol. La obra, llena de situaciones cómicas, contiene tal abundancia de chistes, que el público no cesó de reir durante toda la representación. El autor, llamado con insistencia, compartió con los intérpretes señora Hernández y señores Rigol, Regás y Giménez, su meritísima labor, premiada por los unánimos aplausos de la numerosa y distinguida concurrencia.

ACTE UNIC

Salonet molt elegant; porta al fons i laterals; balcó que dóna al carrer. Sotà a la dreta. Taula amb tapet a l'esquerra. L'escena entre nou i deu del matí.

ESCENA PRIMERA

ENRIQUETA

Sentada, brodant un mocador.

Enriqueta. Vaja, tornèm a la mateixa; aquest ditxós mocador em farà tornar mico. Si en Rafelet ho sentís diría mona. (*Rient.*) Bé li tinc ben marcada aquí la P., doncs es inútil, brodant, brodant la P. se'm torna R... Oh, i no li he dit mai això an en Rafelet; qui sab què hi diría? Té, avui li diré, es a dir li diré, si no'm queda temps d'enraonar-hi; d'ensà que l'oncle es a París que passem el día enraonant, i arrivo al vespre i encare no li he dit la meitat de lo que li volía dir. Oh si em sentía l'oncle! Per què no ho puc dir, veiam, que l'estimo an en Rafelet? Es molt que jo no pugui dir-li: «Miri oncle, jo m'he escullit aquest jove simpàtic, elegant i finet, i jo el faré el meu espòs, quan vostè disposi.» Doncs no senyor, ell ha d'escullir-me promès, perque... veiàm i per què... si no es ell qui te de casar-se.

ESCENA II

ENRIQUETA *i* JAUME

Figura arrivar de viatje, porta un saquet de mà, guarda-pols plegat al bras i bastó.

Enriqueta. (*Sona el timbre del pis.*) Oh,

quin salt el cor! en Rafelet truca diferent; si sería l'oncle?

Va a obrir.

Jaume. (*Tirant se-li als brassos.*) Aquí em tens, noia, ja veus; els que van a París també tornen.

Enriqueta. I quina sorpresa! L'oncle! Com li ha provat el viatje? Per què no escrivía?

Jaume. El viatje malament, i l'arribada més malament.

S'assenta.

Enriqueta. Com! Què li ha passat?

Jaume. Una cosa grossa, un desastre. Avui en parlaràn els diaris; estic desesperat.

Enriqueta. Digui, cuiti; no m'espanti.

Janme. D'ahir a les set del vespre que sóc a Barcelona; i ja veus: no he pogut pujar a la torre fins avui i, encare gracies.

Enriqueta. I per què? espliquis.

Jaume. Perque això està pitjor que a París, perque vivim a Xauxa! perque aviàt ens robaràn l'americana avans de ferla el sastre!

Enriqueta. Que li han pres la cartera? Ai Deu meu!

Jaume. La cartera no, perque ja me l'havíen robada a París els *apaches*. Aquí m'han pres la maleta els trinxeraires.

Enriqueta. (*Amb sobresalt.*) La maleta? Que diu are!

Jaume. Sí, noia; la maleta amb el teu collaret de perles que'm costaba dos mil francs, bitllo, bitllo... i amb moneda francesa.

Enriqueta. Això si que ho sento.

Malhumorada.

Jaume. També ho sento jo, perque ademés hi tenía la mudada, un raspall, dugues pipes, un revòlver de sis tiros i un formatje de Gruyere. Tot nou de trinca.

Enriqueta. Vostè té la culpa de tot, si hagués escrit com havíem quedat, la María podía baixar a l'estació a esperar lo.

Jaume. Hauría passat lo mateix. Figúrat que arrivo, surto del andén i entrego la maleta al primer *vol qne li porti* que m'entrebanca, jo darrera d'ell amb el saquet de mà i el bastó, però amb el trangul de la gent, es pert entre'ls grupus, apreta a corre, jo apreto més i perdo an ell i als grupus i, vaja que encare deu corre. perque no he pas vist que s'aturés enlloc.

Enriqueta. I are com ho faré sense el collaret? Oncle tonto, oncle tonto i oncle tonto!

Picant de peus, furiosa.

Jaume. Te'l compraré a Barcelona, no't desesperis.

Enriqueta. Ja li vaig dir que'l volía de París, com el de la Pepita.

Jaume. Doncs l'enviarèm a buscar, no t'apuris.

Enriqueta. Jo que havía dit a les amigues que vostè'm portaría un collaret de perles. Si are els hi dic que li han pres amb la maleta, no creuràn que signés tan tonto vostè.

Jaume. Sí, dòna sí, que ho creuràn. Ja se'm coneix una mica.

Enriqueta. No me l'hauría deixat pendre la maleta jo, vaja.

Jaume. Es que no me l'he deixada pendre; me l'han robada, que ja es distint.

Enriqueta. I no'n va dar coneixement desseguida?

Jaume. No faltava més: tota la nit que hi corregut d'un lloc a l'altre; a la Delegació de policía m'han promès que aquest matí m'enviaràn un agent de la secreta per fer indagacions fins que'l lladre sigui *habido*, ja veus.

Enriqueta. Sí, esperi sentat. Que's creu que són com vostè els lladres?

Jaume. Oh, ja ho sé que no són com jo; no'n volía d'altre.

Enriqueta. Són més vius, que li consti.

Jaume. Ademés, vaig posar un anunci als diaris, que diu que se *gratificará espléndidamente* a la persona que la porti a domicili.

Enriqueta. I per què no anava a trovar el Gobernador?

Jaume. Es un robo massa petit. No se'n cuida el Gobernador d'aquestes menudencies.

Enriqueta. Doncs un que s'en cuidés.

Jaume. Ja t'he dit que'l quefe de policía, avui m'enviarà un agent per a seguirli la *pista*.

Enriqueta. Que no servirà de res.

Sona'l timbre, i Jaume, creient que'es el delegàt que'l demana, entra a cambiar-se la roba de viatje.

Jaume. El timbre; ja tením l'agent de policia aquí. Entro a cambiarme: dígali que segui un moment, que ja torno desseguida.

S'en va dreta. Enriqueta va a obrir la porta.

ESCENA III

ENRIQUETA *y* RAFELET *vesteix elegant.*

Enriqueta. Rafelet... ai... ets tu, quin compromís.

Rafelet. (*Sorprés.*) Si, soc jo, que't passe?

Enriqueta. L'oncle ha arribat, estic perduda.

Rafelet. (*Espantat.*) ¡Com! Es aqui al pis?... Doncs fujo.

Enriqueta. No pot ser, ell ha sentit que entrava algu i s'ha cregut que era un agent de policia.

Rafelet. Un agent de policia, dius?

Enriqueta. Si, ja t'ho esplicarè; l'angunia em mata.

Mirant sempre al quarto que s'ha ficat Jaume.

Rafelet. Tu'n tens la culpa d'això; jo vinga mirar al balcò, no he vist la senyal i he pujat.

Enriqueta. No'm donguis la culpa, es l'oncle qui la té.

Rafelet. Recorda com havíam quedat.

Enriqueta. Que a l'hora de costum, sortiria al balcó amb el collaret posat.

Rafelet. I com que'l collaret indicaria l'arribada del oncle...

Enriqueta. Es clar, no pujaríes.

Rafelet. I ara, com s'arregla això: si'l teu

oncle descobreix que jo i tu... fem dos, al menos (*Senyalant que son amics.*) ens escanya.

Enriqueta. I ell te tota la culpa; a l'estació li van pendre la maleta i al trucar tu s'ha cregut qu'eras l'agent de policia que l'hi envian per a cassar al lladre de la maleta.

Rafelet. I com que no'l soc, planxa!

Enriqueta No, home: digas que si, que'ts el policia, i després t'escaparàs amb qualsevol escusa.

Rafelet. Ca barret! Mira té, ja m'escapo, un petó i escala avall.

Acció de ferli un petó.

Enriqueta. (*Apartanlo.*) Ai, no! Si l'oncle sortia... i tantes coses que tenia per dirte.

Rafelet. Doncs que faig; jo no estic segur aqui.

Enriqueta. Per això mateix, fes lo que't dic; perque si ell arriva a enterarse que ets el méu promes, em treu de casa a puntades de peu; ja sabs la seva manía.

Rafelet. Peró com vols que ho fassi: se'm coneixerà que no soc autoritat.

Enriqueta. Parla en castellà; no hi ha més remei, sinó s'ens descubrirà tot.

Rafelet. (*Transcició.*) Enriqueta, ets molt bona, m'estimes molt, farè lo que pugui, t'ho asseguro.

Enriqueta Jo t'ajudarè, peró no'm miris massa... ho sents.

Carinyosa.

Rafelet. Que ja'm miraràs tu... veritat?

Enriqueta. No, jo faré tots els esforços, perque... Deu méu si sospitava!

Jaume. (*De dins.*) Ja estic llest, perdoni.
Rafelet. Ai, ai, tremolo, no sabré que dirli.
Enriqueta. No tinguis por, ja t'ajudaré jo.

ESCENA IV

ENRIQUETA, RAFELET y JAUME *vesteix indispensablement d'americana.*

Jaume. Dispensim, ja l'havía sentit trucar pero he entrat a cambiarme, ai perdoni, *habla V. el castellano, tal vès.*
Rafelet. *Sí, si; lo hablo.*
Enriqueta. Si oncle si, seguin.

Els senyalala cadires.

Jaume. *Entonces ya li hablaré en castellano.*
Rafelet. Oh, si no vol, no s'esforci.
Jaume. Ah, si enten el català, *major.*
Rafelet. Si senyor, de sobras.
Enriqueta. I es clar que l'entent, home.
Jaume. Endemés li torno a dir que'm dispensi senyor policia, perque suposo que vostè deu esser l'encarregat de buscar això del robo de la maleta.
Rafelet. Si senyor, estic a les ordres de vostè.
Jaume. Gracies, tantes gracies.
Enriqueta. (*A Jaume.*) Que's amable aquest policía; donguili un puro.

Enriqueta s'assenta, i continua brodant el mocador.

Jaume. Si noia, tens raò. Fuma vostè?

Rafelet. Ara, no senyor. (*Li dona.*) Mil gracies.

Jaume. Doncs jo li esplicarè lo que fa'l cas.

Rafelet. L'escolto; pot començar.

Jaume. Jo vaig arribar de Paris ahir vespre.

Rafelet. Bé prou que ho sé.

Jaume. (*Ràpit.*) Qui li ha dit.

Enriqueta. (*Ràpit.*) El seu quefe, home.

Rafelet. Si, senyoreta... el méu quefe m'ha enteràt.

Quelcom pertorbat.

Janme. I doncs, aixis ja ho sab tot; la maleta encara l'espero, i el lladre... tambè l'espero.

Rafelet. Vostè no recorda cap senya del que lí duya la maleta?

Jaume. Era un jove d'uns vinticinc anys, si fa o no fa.

Rafelet. (*Treu llibreta i llapiç.*) Duya bigoti?

Jaume. Suposo, perque'ls lladres en tenen de bigotis.

Rafelet. Es alt o baix, gras o magre.

Jaume. Ni alt ni baix, ni gras ni magre.

Enriqueta. Doncs com sería.

Jaume. Si vegi, devía ser un terme mitg.

Rafelet. No te res que pugui donar més llum?

Jaume. Si senyor, una espelma. Que no s'hi veu?

Enriqueta. No es això, oncle.

Rafelet. Vull dir llum per a la *pista*.

Jaume. Ah! no senyor.

Rafelet. Doncs sent aixís, ho veig una mica dificilet: i es de gran importancia, lo robat?

Jaume. Si senyor, de molta; la maleta era

tot l'equipatje, i figuris que hi portava un collaret de perles preciosissim, per la meva nebodeta, (*Seuyalant a Enriqueta.*) que si vostè l'hagués vist...

Rafelet. Ja no hauría pujat. (*Mossegant-se'ls llabis.*)

Enriqueta. (*Ràpit.*) Vol dir perqué no li haurien robat

Jaume. Si, dona, si. Ja venía senyalat de París, m'havían prés la cartera ja, perque no sè si ho sab vosté. Allí els *apaches* hi son com les formigues, i si no li arrencan la pell, es perquè no val diners la pell d'home.

Rafelet. De manera qu'es exposàt un viatje a Fransa.

Jaume. Allí l'esquilen al cero a tot arreu; miri, als dos dies que jo vareig arribar al Hotel, el mosso que'm servía và notar que no menjava gaire *¿que vous no tenè apetit?* me deya; no massa, li vaig dir. *¿Vous vulé un plat trés fin?* Vinga, desseguida. ¿Quan costarà? *Troasants francs*

Rafelet. Oh, que conta?

Enriqueta. ¡No pot ser!

Jaume. Tres cents francs costa? De la mirada que li vaig donar encare tremola aquell camarer.

Enriqueta. (*Ingénua.*) Pero com s'explica; això nomes ho deuhen menjar els reis.

Jaume. A ben segur, perque sen diu *filet royat*; el mosso va explicarme en que consistia: Es curiós; agafan una arengada, li treuhen aquell fil interior que té, l'espinai el fiquen dintre una oliva sevillana sense'l pinyol, posen l'oliva a dins del ventre d'un pardal, el pardal dintre d'un tort i el tort dintre una perdiu.

Enriqueta. I es menjen la perdiu.

Jaume. Cá. Veuràs: la perdiu a dins d'un pollastre i el pollastre dins d'un capò i aquell capò que porta al ventre tota l'arca de Noé el posen a l'ast durant dos o tres hores, després llensen el capò, el pollastre, la perdiu, el tort, el pardal i l'hi serveixen l'oliveta sevillana amb el fil de l'espina d'arengada.

Rafelet. I vostè tant satisfet, ja, ja, ja.

Enriqueta. I quines coses tenen a París.

Jaume. Nosaltres menjariem del pardal per amunt, i, are que parlèm de menjar, esperis que pendrà quelcom.

Rafelet. No senyor, gracies, tinc el temps molt just.

Jaume. Enriqueta entra a preparar alguna tonteria per el senyor.

Euriqueta. Sí, sí; no faltava més. (*Apart*) Pero no ho serà cap de tonteria, no.

S'en và.

ESCENA V

JAUME *i* RAFELET

Jaume. Ja veurà, are qu'estém sols li parlarè desahogadament.

Rafelet. Digui, Digui.

Jaume. Aquesta xicota es la meva única neboda i jo l'estimo molt.

Rafelet (*Mossegant-se'ls llabis.*) I s'ho mereix.

Jaume. Com ho sap?

Rafelet. Perquè es molt... simpática.

Jaume. Efectivament, doncs perquè l'aprecio es que'm sap tan greu l'haver perdut la maleta, perquè la xicota estava il·lusionada amb el collaret de París.

Rafelet. Me'n faig càrrec.

Jaume. De mí en fà lo que vol, es la reina de casa, li dono tota la llibertat, fà i desfá; pero es una ignoscentota sap, no coneix el mon encare.

Rafelet. Ja'l coneixerà no s'apuri,

Jaume. L'hi apartada sempre de les ocasions perilloses, perque li asseguro qu'el major disgust que podría donarme, fora que s'ena morès de qualsevol pelacanyes dels que corren per aquí.

Rafelet. Al cap i a la fi el casarse...

Jaume. Conforme, pero quan sigui hora jo li escullirè'l marit, per are i tant se'n guardaría com d'escaldarse de sostenir relacions amb cap jove. Home, si avui corre una mena de jovent que ni porta camiseta. Que faría vostè si tenía una neboda aixís?

Rafelet. Jo? m'i casaría desseguida.

Jaume. Que diu are! No sigui ximple. Perquè si casaría?

Rafelet *(Confòs.)* Perquè... perquè... aixís trovaría marit amb camiseta.

ESCENA VI

Dits i ENRIQUETA

Enriqueta. Ja està preparada la tontería, *(recalcant.)* are nomès falta que esculleixi els vins.

Jaume. Permetim un instant perquè vull que saboreiji una bona marca.

Se'n và per la dreta,

Rafelet. *(Amb por.)*Enriqueta jo no estic bé; ara podría fugir.

Enriqueta. De cap manera, si això va com una seda.

Sona'l timbre,

ESCENA VII

ENRIQUETA, RAFALET *i* FITXA

Aquest últim es un mossega· L'americana cordada; gorra, pantalò molt cenyit i espardenyes, a l'orella un cigarret.

Rafelet. Ai, ai, trucquen, are sí que rebo.

Enriqueta. (*Va a obrir.*) No m'espantis.

Rafelet. Serà'l policia.

Fitxa. (*Porta un diari a là mà.*) Bon día tinguin, aquí es a casa de don Jaume Vilaró?

Llegint.

Enriqueta. Sí senyor, aquí mateix.

Fitxa. Doncs miri, jo venía...

Rafelet. Permetim, ja sé quí es vostè.

Enriqueta. Are si qu'estem perduts.

Fitxa. (*Amb sorna.*) Aquest senyor em deu coneixer de l'*estaru.*

Rafelet. Escolti dugues paraules i dispersim, jo ho pres el nom de vostè, es una mala

acciò ja ho sé, pero el compromis meu es horrible i la necesitat no te llei.

Fitxa. Entesos, pero en aquest mon tot se pot arreglar; parli.

Enriqueta. Vostè's farà càrrec de la situació, vritat?

Rafelet. Sí, tingui, aqui té cinc duros.

Fitxa. Em faig càrrec dels cinc duros i de la situació. Què més?

Rafelet. Que m'he vist obligat a dir a l'amo de la casa que jo era vostè. Doncs are li direm que tots dos vením per lo mateix.

Fitxa. Però escolti: jo demano a don Jaume Vilaró que li han robat una maleta.

Enriqueta. Sí, sí; d'això tractèm. Es aquí.

Rafelet. Ja l'enteraré de tot. Permetim: jo soc el promès de la senyoreta, i he vingut aquí d'amagat de l'oncle, qu'es el senyor Vilaró que vostè busca. Ell m'hi ha trovat i, per a escapar-me d'un joc de bofetades, he tingut de dir que jo era vostè. M'entent are?

Fitxa. Ah, ja! Vostè i la senyoreta feien junta. (*Senyalant amb els dits.*) I l'oncle, els ha pescat infraganti.

Rafelet. Això mateix. I are no'm descobreixi, sobretot.

Fitxa. Jo no'l descobriré, cregui; paraula d'honor.

Enriqueta. Li estimarèm moltíssim.

ESCENA VIII

Dits i JAUME, *amb dugues ampolles de vi, que entrega a Enriqueta*

Jaume. Apa, Enriqueta; passin cap al men-

jador, i tu màteixa... (*Apart.*) Amb l'autoritat ja puc deixar-te sola.

Rafelet. *(Presentant a Fitxa.)* Miri, don Jaume, un company meu que porta alguna nova de la maleta.

Jaume. Ah, tantíssim gust. Segui, segui.

Enriqueta. Pendrà alguna cosa vostè. (*A Rafelet fent mutis dreta.)* Passi, passi.

Fitxa. Gracies. (*Apart.*) Són prou amables.

S'assenta.

ESCENA IX

JAUME *i* FITXA

Fitxa. *Endemés*, vostè es el senyor del anunci d'aquest diari?

Li ensenya.

Jaume. Per servir-lo.

Fitxa. Doncs, jo sóc el Fitxa.

Jaume. (*Estranyat.*) El Fitxa? Me'n alegro de coneixe-l.

Fitxa. Gracies. I venía a fer-li proposicions.

Jaume. Espliquis, senyor Fitxa.

Fitxa. Vostè ofereix duguescentes pessetes a la persona que li entregui la maleta que va perdrer ahir a l'estació, no es aixís?

Jaume. Efectivament, però no la vaig perdrer; me la van robar.

Fitxa. Nosaltres en diem perdrer.

Jaume. Si que són delicats vostès.

Fitxa. Doncs tindrà la maleta desseguida.

Jaume. *(Fent acció d'abrassar-lo.)* Home, el felicito; gracies.

Fitxa. Jo la tinc.

Torna a abrassar-lo.

Jaume. Deixim-ho dir a l'Enriqueta. Oh, quina alegría tindrà.

Fitxa. Esperis; calma, qu'hem de fer tractes primer.

Jaume. No hi hà dupte que la policía serveix per alguua cosa.

Fitxa. No me'n parli, que'm costa mes quinzenes... i mes garrotades...

Jaume. El fer de policía?

Eitxa. El fer de lo contrari.

Jaume. Què vol dir lo contrari?

Fitxa. Home, vostè no m'ha entès: jo sóc del *qüento*.

Jaume. I que és això del *qüento*?

Fitxa. Si que viu atrassat vostè. Vull dir que jo me la campo aixís, com puc.

Acció de fer corre'ls dits.

Jaume. Vostè és del rip i rap? si jo'm creia que era policía vostè.

Fitxa. Jo policía? à, home. No comprèn que són la meva *pesadilla* aquesta gent.

Jaume. Ja m'ho esplico ja, quina flema.

Fitxa. De manera que jo vinc per les dugues-centes pessetes que vostè ofereix, i tindrà la maleta desseguida.

Jaume. (*Apart.*) Aquest home no sap que tinc la seva *pesadilla* allí dintre.

Senyalant a la dreta.

Fitxa. I enllestím, que porto pressa.

Jaume. I com l'ha trovada la maleta?

Fitxa. El que li va pendre a vostè es un lladre que li diuen el Rompi, i ahir mateix va esplicar-me el negoci. Jo, avui, he llegit al

diari l'oferiment de vostè i he comprat al Rompi la maleta per cinc duros.

Jaume. Va bé; doncs li donaré cinc duros.

Fitxa. Si que li sortiría barato aixís.

Jaume. Sap qu'es molt tranquil vostè?

Fitxa. L'ofici s'ho porta.

Jaume. Doncs jo li aconsello que acepti les vinticinc pessetes, perque la maleta es meva.

Fitxa. Ho havía sigut de seva.

Jaume. Aquest home no sap que tinc la policía a casa. (*Apart.*) I, em fa pena, la veritat.

Fitxa. I si espera gaire més li'n demano quatrecentes.

Jaume. Vaja, li tinc d'ésser franc. (*Agafa al Fitxa per la solapa de la americana i amb molt misteri li diu:*) Miri, jo no vull perdre a ningú, i em sap greu que vostè es perdi miserablement.

Fitxa. Jo li estimo molt.

Jaume. Si vostè sabía qui tinc allà dintre, se posaría a tremolar com una fulla d'arbre.

Fitxa. Qui hi té allà dintre? alguna ametralladora?

Jaume. Un agent de policía! de la secreta.

Fitxa. Qui, aquell? (*Per Rafel.*) Si aquell senyoret es dels meus; no'n fassi cas del trajo.

Jaume. Com vol dir dels seus, desgraciat.

Fitxa. Sí, home sí; es del *gremi.*

Jaume. D'això se'n diu barra, o com se'n diu?

Fitxa. Una cosa per l'istil. Esculleixi.

Jaume. Desde la publicació de la Biblia fins

are fa un minut, no s'havía vist un home que volgués anar a presiri amb aquesta catxassa.

Fitxa. No'm fassi riure home, afluixi i llestos.

Jaume. Però que's creu que l'enganyo? Vostè ho vol, conformes. Però sortirà d'aquí lligat i ho sento, francament.

Fitxa. No'm tingui tanta llàstima.

Jaume. Enriqueta! Enriqueta! La paciencia té un límit. Jo are me'n rento les mans.

Fitxa. Rentis lo que vulgui, però acabem d'una vegada.

ESCENA X

Dits, ENRIQUETA *i* RAFELET

Enriqueta. (*Per Rafelet.*) Oncle, el senyor volía despedir-se.

Jaume. No pot ésser; are el necessito més que mai.

Fitxa. (*A Rafel.*) Tu, sabs que deia aquest senyor?

Rafelet. (*Sorprès.*) Quina franqueça.

Jaume. Enriqueta, prepàrem la roba, que sortirem. (*A Rafel.*) I vostè no pot meures d'aquí.

Enriqueta. Desseguida estarà a punt. (*Anantseu a Rafel.*) Animo i pensa amb mi.

ESCENA XI

JAUME, FITXA *i* RAFELET

Jaume. (*A Rafel.*) Sento molt, perque jo tinc bons sentiments, d'haber de portar aquest home a la presó.

Per Fitxa.

Fitxa. Amb automòvil?

Rafelet. (*Sorprès.*) I are?

Jaume. Lo que sent: aquest home es el lladre de la maleta.

Fitxa. (*Per Rafel.*) Sóm dos els lladres.

Rafelet. Jo lladre? No hi passo.

Jaume. Vol més cinisme? detínguil.

Fitxa. No haviem quedat axís? vostè es un *granuja*, sí o no?

Jaume. Això no's concibeix, ¡insultar a la policía cara a cara.

Rafelet. Axís vostè, es el que va *dallonses* la maleta?

Fent corre'ls dits.

Fitxa. I doncs, qu'es pensaba?

Rafelet. Ai, ai; quin xàfec qu'es prepara.

Fitxa. Vol dir?

Jaume. I això que l'he avisat: miri que tinc la policía a casa i d'aquí en sortirà lligat com unes faldilles de moda.

Rafelet. (*A Fitxa.*) Escoltim, escoltim; jo anava equivocat.

Jaume. No's creia aquest descaro? jo tampoc.

Fitxa. (*A Rafel.*) En que quedem, que vol qu'esquinsi la grúa?

Rafelet. De cap manera, no'm descobreixi.

Jaume. (*Molt serio.*) Prou camàndules. Li demano que'l detingui i se l'emporti desseguida.

Rafelet. Perfectament. Anem, company.

Fitxa. Oh, esperis. Jo vull cobrar primer, sino me'n torno la maleta.

Jaume. (*Cridant.*) Li demano que'l lligui.

Rafelet. (*A part a Fitxa.*) Deixis lligar home, fassim el favor, i salvim d'una vegada.

Fitxa. Vostè ja ho diu, però jo no bado.

Jaume. I cap a la Delegació, i després a la presó Model, i després...

Fitxa. Al patíbul, i despres al cementiri sense caixa i sense cotxe.

Rafelet. (*Amb por.*) Don Jaume, a les bones ho conseguirém tot.

Fitxa. I es clar home; pagui i no cridi.

Jaume. Jo no sé si somio o estic despert.

Rafelet. (*A Fitxa.*) Escolti, no s'apurin, senyor... de la maleta.

Jaume. I quins cumpliments, senyor, senyor, soc jo'l senyor de la maleta! aquest es un senyor lladre, si per cas.

Fitxa. Vostè m'insulta massa sovint.

Jaume. Detingui aquest subjecte d'una vegada.

Rafelet. Vostè la té la maleta?

Fitxa. (*Molt serio.*) I ben aprop d'aquí; al replà de l'escala.

Jaume. Oh, aixís ja es a casa.

Acció d'anar cap a l'escala.

Fitxa. Alto! (*Deturantlo.*) La maleta es meva; afluixi les dugues-centes pessetes si la vol.

Fitxa surt, i torna desseguida amb la maleta.

Jàume. Efectivament, es aquesta; ajudim.

Acció de pendreli.

Fitxa. Quina gracia que'em fa vostè! Miri dos minuts de temps: els quartos guilolo.

Rafelet. No'm comprometi, que l'hauria de dur a la presó.

Jaume. Que li hauría de dur?... Es que ja hi tindría d'esser!

Rafelet. (*Tremolànt.*) Home, veurà, jo...

Fitxa. No s'hi amohini tant, creguim.

Jaume. Sigui clar doncs; vostè i els lladres van d'acort. Mai hauria cregut una aliança tant mònstruosa!

Fitxa. Es clar que estem d'acort.

Rafelet. Això no ho permeto. (*A Jaume.*) Jo no soc lo que vostè's pensa.

Jaume. Doncs perque m'ho deia que era un policía. Ara resulta que es un granuja.

Rafelet. Jo lo que voldria es, que això ho fes un altre; si vol, aniré a buscarlo.

Jaume. Vosté no surt d'aqui.

Fitxa. Prou! (*A Jaume.*) Ara vull cobrarme'l viatje i la saliva; no, dugues-centes pessetes, cinc-centes, mil; tot lo que porti assobre es méu! (*Li encara una pistola.*) *¡firmes!* i obeeixi.

Rafelet. (*Amb por.*) Que fa vostè! Amagui això!

Jaume. Ai, ai, quin fret a les cames. Apartim això del devant, que m'agafaríe alguna cosa.

Espantàt, fa tot lo que Fitxa li indicarà en el diàlec.

Fitxa. (*A Rafel, apuntan-li la pistola.*) I tu que m'habíes de dur lligat a la presó, comença per pendreli, cartera, anells, i rellotge.

Rafelet. Ont vol que ho posi.

Fitxa. Tot a sobre la taula.

Rafelet. Ont queda el méu prestigi, are?

Fent lo que li mana Fitxa.

Jaume. A la papelera i gracies, l'autoritat fent de lladre, això no passa ni a Paris.

Fitxa. Ara treuli l'americana. (*Rafel ho fa.*) Are l'ermilla, are'ls elàstics, el coll de la camisa i la corbata.

Ho fa.

Jaume. I els pantalons?

Fitxa. Encara no, calmis.

ESCENA XII

Dits y ENRIQUETA.

Enriqueta. (*Cridant.*) Reina Santisima! que fa aquest home.

Rafelet. Ai pobre de mi.

Jaume. Poca cosa, em despulla.

Enriqueta. I vostè ho consent? Quina vergonya!

Jaume. Per força; que faríes tu?

Rafelet. (*A Enriqueta.*) Calli, tingui calma.

Jaume. Si, es millor, perque si crides et despulla a tu.

Fitxa. Senyoreta, no s'espanti.

Enriqueta. Pero que passa aqui. Que es això?

Jaume. Ja t'ho he dit; un *deshabillé* a l'ultima moda.

Fitxa encara la pistola nevament i obliga a Jaume a despullar a Rafel. Enriqueta surt pel fons i torne a entrar desseguida.

Enriqueta. Jo cridaré ausili: això es indigne; no s'esplica.

Fitxa. (*A Jaume.*) Are vostè neteigi al senyor.

Per Rafel.

Rafelet. I de que m'ha de netejar a mi: contesti?

Jaume. Home, aixó ja m'agrade més; sab que vostè es un lladre amb molt salero?...

Fitxa. Gracies pel favor.

Janme. Vaja *firmes*, senyor policia, i amb quin gust la despullarè a l'autoritat.

Entra Enriqueta.

Enriqueta. (*Veyent que Jaume despulla a Rafelet.*) Com! que fà oncle? Ai senyor que l'oncle no está bò!

Jaume. Li torno la pilota, no ti amohinis.

Fitxa. A vostè no li passarà rès, perdi cuidado calmis.

Enriqueta. Es que si jo fos un home, vostè no s'atreviría. Vostès no son homes.

Jaume. (*Mirantse de tot arreu.*) Vols dir que no ho som?

Enriqueta. (*Furiosa.*) Ho repeteixo, no ho son d'homes.

Rafelet. (*A Jaume.*) Que li sembla.

Janme. (*Rient.*) Que aviat em faría dubtar.

Fitxa va fent el paquet amb el tapet de la taula.

Enriqueta. (*A Rafel amb sorna.*) Escolti, *senyor policia,* vosté es una autoritat?

Jaume. En camisa!

Rafelet. No ho sè jo que soc.

Enriqueta. Una gallina.

Fitxa. (*A Jaume.*) Ajudim a lligar el paquet si li sembla.

Jaume. No faltaba més. Vol que li porti a domicili?

Enriqueta. Vostè deshonra l'uniforme.

Jaume. Per això li he tret, perque'm feia pena.

Fitxa. Vaja, fins un altre, no s'hi cansin.

Va per sortir carregat amb la maleta i el paquet

Enriqueta. (*Resolta encarantse a Rafelet.*) Aquella maleta es de l'oncle i a dintre hi ha el collaret de perlas per mi, si tu no li prens, jo li pendré.

Jaume. Quina franquesa, are's tracten de tu aquet parell.

Rafelet. El teu collaret! Inmediatament el tindràs.

Fitxa va per fujir.

Jaume. No's perdi, senyor detective.

Fitxa. Això s'enreda.

Rafelet agafa a Fitxa per la solapa de l'americana.

Rafelet. S'ha acabat aixó, vingan els cinc duros, la maleta, americanes, rellotjes, tot aquí sobre.

Senyala la taula.

Enriqueta. Ets un home!

Fitxa. Are no'm despulli vostè.

Rafelet. (*A Fitxa per Jaume.*) Entrega l'arma al senyor.

Jaume. (*Amb por.*) Prefereixo que l'entregui a vostè.

Rafelet. Vinga la pistola doncs.

Fitxa li entrega amb por.

Fitxa. No fem jocs, al menos

Rafelet. Mutis i escala avall.

Jaume. Molt rebè!

Senyalant la porta a Fitxa i apuntant-li la pistola. Fitxa, fuig.

Enriqueta. Ets un home t'ho repeteixo.

Rafelet. *(Entregant-li la maleta.)* Aquí tens la maleta amb el teu collaret.

ESCENA DARRERA

JAUME, ENRIQUETA *i* RAFELET

Jaume. *(Amb molta cerimonia.)* Home m'ha comvensut arc, xòquila.

Li allarga la mà.

Enriqueta. Dígali tot al oncle.

Rafelet. Jo... era... *un policía* de comedia; jo no sé com dirli... dígali tu.

Jaume. Jo no sé com pagarli; demani, esculleixi lo que vulgui.

Rafelet. Li aceptaría una cosa.

Enriqueta. *(Apart.)* Ai, ai, ja hi som. Alerta!

Jaume. Digui, digui que voldría.

Rafelet. El collarèt que hi ha a la maleta.

Jaume. Que'en gasta vostè?

Rafelet. No senyor; volia regalarlo.

Jaume. Vaja, de modo que...?

Per ells dos.

Rafelet. Que quan decideixi escullirli promès, recordis de mi.

Enriqueta. Que hi diu, oncle?

Jaume. Que vols que hi digui: t'agrade?

Rafelet. Els ulls li diuen.

Jaume. Doncs, escullít.

Enriqueta. *(Al públic.)*

Amb la maleta del oncle,
tinc collaret i promès.
No'ls hi semble que are'm falten
els aplausos de vostès?

TELÓ

Obres de Joan Mallol

CATALANES

¡Matrimoni!, monolec en vers (1 home)
¡Ja está fet!, monolec en vers (1 home)
El sabater del cantó, joguina en un acte (1 done i 3 homes).
La targeta postal, pessa en un acte (1 dona i 4 homes).
La malaltia de moda, humorada en un acte (1 dona i 5 homes)
L'estripa qüentos, entremés (1 dona i 2 homes)
La corda sensible, dialec comic (1 dona i 1 home).
L'oncle benet, pessa en un acte (homes sols)
La maleta del oncle, humorada en un acte (1 dona i 3 homes).

CASTELLANAS

El pajarillo verde, zarzuela en un acto y tres cuadros, música de los maestros Martinez y Rovira.
Las Bomboneras, zarzuela en un acto y tres cuadros, música del maestro Rovira.
El ilustre doctor, zarzuela en un acto, música del maestro Aleu. (1 mujer y 5 hombres).
Al dar las doce, zarzuela en un acto, música del maestro Gener. (2 mujeres y dos hombres)
El niño llorón, entremés, (1 mujer y 1 hombre).
El marido ideal, humorada, (1 mujer y 2 hombres).
El amigo Lopez, humorada, (1 mujer y 2 hombres).

DE TOTS COLORS

Preu: 0'50 Ptas. == N.° 114